

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในประวัติศาสตร์การพัฒนาทางสังคมของมนุษย์ พบว่ามนุษย์ได้มีการรวมกลุ่มกันมาตั้งแต่แรกเริ่ม แต่การรวมกลุ่มดังกล่าวเป็นการรวมกลุ่มในรูปแบบกลุ่มย่อยและมีความสนใจแก้ปัญหาเฉพาะบางเรื่อง เมื่อกาลเวลาผ่านไปมนุษย์ได้พัฒนาการเรียนรู้มากขึ้นจึงพบว่าในการดำรงชีวิตอยู่นั้นจำเป็นต้องต่อสู้และแข่งขันกัน นอกจากนั้นยังพบว่าคนที่ต่างคนต่างทำหรือการที่แต่ละครอบครัวดำเนินการต่าง ๆ เองนั้น จะไม่ได้รับสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีพครบทุกอย่าง จึงก่อให้เกิดการรวมกลุ่มกันขึ้นหลายรูปแบบตามระดับการพัฒนาของสังคม หลังจากนั้นมนุษย์ได้ค้นพบสิ่งประดิษฐ์ที่ใช้แทนแรงงานมนุษย์ในการดำเนินงานต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมขึ้น และผลจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมทำให้คนส่วนใหญ่ในสังคมอยู่ในสภาพยากไร้ไม่สามารถผจญปัญหาโดยลำพังได้ จึงเกิดความคิดในการรวมกลุ่มกันเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว วิธีการรวมกลุ่มกันเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นวิธีหนึ่งที่มีมนุษย์คิดขึ้นมา คือ การรวมกลุ่มแบบ “สหกรณ์” ซึ่งช่วยให้มีการดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฉะนั้นสหกรณ์จึงกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างความก้าวหน้าทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่กำลังพัฒนา อันจะทำให้ประชาชนในประเทศมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามที่มุ่งหวังไว้ (วรารวรรณ, 2536 : 1)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่พึ่งพาภาคเศรษฐกิจการเกษตรเป็นสำคัญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่ผู้ที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรหรือเกษตรกรนั้นกลับมีความเป็นอยู่อย่างแร้นแค้น มาตรฐานการครองชีพต่ำ มีรายได้ต่ำและมีหนี้สินมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะเกษตรกรมักจะถูกเอาเปรียบในทุก ๆ ด้าน ประกอบกับเกษตรกรมีความรู้ที่น้อย มีอำนาจการต่อรองจำกัด ดังนั้นในการขจัดปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องให้เกษตรกรทั้งหลายรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันและเป็นการเพิ่มอำนาจการต่อรองให้สูงขึ้น การรวมกลุ่มที่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนและช่วยแก้ปัญหาได้ดีมากวิธีหนึ่งคือ การรวมกลุ่มในรูปแบบของสหกรณ์ ซึ่งจะสามารถช่วยเหลือสมาชิกในทุกด้านให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม การรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบ

สหกรณ์ในประเทศไทยได้ดำเนินการมานานพอสมควร มีทั้งความสำเร็จและล้มเหลว อันเนื่องมาจากการรวมกลุ่มดังกล่าวมีทั้งปัญหาและอุปสรรคมากมาย อย่างไรก็ตามการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ถือว่าสามารถช่วยเหลือเกษตรกรผู้เข้าร่วมสหกรณ์ได้ จึงมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างแท้จริง (วรารวรรณ, 2536 : 89)

ปัจจุบันสหกรณ์ในประเทศไทยได้กำหนดประเภทสหกรณ์ออกเป็น 6 ประเภท คือ สหกรณ์การเกษตร, สหกรณ์ประมง, สหกรณ์นิคม, สหกรณ์ร้านค้า, สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์บริการ (อุดมและนคร, 2525 : 78) สหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์ประเภทหนึ่ง เป็นสหกรณ์ที่เกษตรกรรวมตัวกันจัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในด้านเงินทุน การผลิต การจำหน่ายและช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีกว่าเดิม ดังนั้นสหกรณ์การเกษตรจึงมีหน้าที่ในการส่งเสริมการผลิตเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิก อันหมายถึงการดำเนินงานของสหกรณ์ในหลาย ๆ ด้าน เช่น การให้สินเชื่อการเกษตร การรับฝากเงิน การจัดหาสินค้า เครื่องมือและอุปกรณ์ การผลิตมาจำหน่ายแก่สมาชิก การแปรรูปและการรวบรวมผลิตผลของสมาชิกออกจำหน่าย การส่งเสริมการเกษตรและการให้การศึกษาอบรมเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การเพาะปลูกของสมาชิกมากยิ่งขึ้น (วรารวรรณ, 2536 : 89-90)

สหกรณ์การเกษตรได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยตลอดมา ขบวนการสหกรณ์การเกษตรมีบทบาทที่จำกัดในการสนองนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาการเกษตรและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างแท้จริง (สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2530 : 548) การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ คือ ธุรกิจสินเชื่อ การซื้อ การแปรรูปและการขายยังอยู่ในขอบเขตจำกัดและขาดการเชื่อมโยงในลักษณะอเนกประสงค์และไม่เป็นระบบที่แน่นแฟ้น สมาชิกและสหกรณ์ส่วนมากยังมีความผูกพันกับการดำเนินธุรกิจสินเชื่อซึ่งมีรากฐานมาจากสหกรณ์ทุนเดิมเพียงอย่างเดียว (วรารวรรณ, 2536 : 159) เกษตรกรไม่น้อยมองสหกรณ์เป็นเหมือนหน่วยงานสงเคราะห์ของรัฐบาล ซึ่งมีหน้าที่ให้เงินกู้แก่เกษตรกรเพื่อจูงใจให้เกษตรกรเข้ามาเป็นสมาชิก ปริมาณของสหกรณ์หรือจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นกลายเป็นเกณฑ์วัดความสำเร็จของสหกรณ์ไปโดยปริยาย สำหรับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ คุณภาพของบริการที่ให้แก่มชิกกลายเป็นเป้าหมายรองลงมา พนักงานส่งเสริมสหกรณ์เชื่อว่าถ้ามีการเพิ่มขึ้นของจำนวนสหกรณ์ สมาชิกใหม่ อัตรากำไรสุทธิหรือยอดขายจะเป็นดัชนีวัดความสำเร็จของสหกรณ์ซึ่งล้วนเป็นเรื่อง เข้าใจผิดทั้งสิ้น การไม่คำนึงถึงคุณภาพทำให้เกษตรกรมีแนวโน้มต้องการเป็นสมาชิกเพื่อที่จะได้รับเงินกู้ดอกเบี้ยถูกเท่านั้น และเขาจะไม่มีความรู้สึผูกพันที่จะชำระหนี้เลย (ประพันธ์, 2538 : 224) ด้วยเหตุนี้ธุรกิจหลักของสหกรณ์การเกษตรโดยทั่วไปจึงเป็นธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์ส่วนใหญ่ยังไม่ก้าวเข้าไปดำเนินธุรกิจการตลาด การแปรรูปหรือการซื้ออย่างจริงจัง ธุรกิจสินเชื่อ

ของสหกรณ์จึงไม่หมุนเวียนเท่าที่ควร นอกจากนี้สหกรณ์ส่วนมากยังขาดความตระหนักในการให้บริการในลักษณะอเนกประสงค์ที่จะช่วยพัฒนาฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้สูงขึ้นได้เท่าที่ควร (วรารธรรม, 2536 : 159-160) อย่างไรก็ตามขบวนการสหกรณ์ได้มีบทบาทอย่างสำคัญในการผลักดันให้เกิดความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม สหกรณ์นั้นไม่เพียงแต่เป็นการดำเนินธุรกิจร่วมกันของสมาชิกเท่านั้น แต่งานสหกรณ์ยังสอนให้ประชาชนรู้จักวิธีการแบบประชาธิปไตย และช่วยให้ประชาชนรวมกันเพื่อช่วยตนเองและช่วยกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อัญชลี, 2531 : 26) ฉะนั้นสหกรณ์การเกษตรจึงนับว่าเป็นองค์กรที่สำคัญต่อการพัฒนาการเกษตรในประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศเกษตรกรรมที่มีการปลูกและผลิตพืชเพื่อใช้ในการบริโภคภายในประเทศและส่งเป็นสินค้าออกของประเทศเป็นจำนวนมาก

ประเทศไทยมีสินค้าเกษตรอยู่หลายชนิดที่เป็นสินค้าส่งออกและสร้างรายได้ให้กับประเทศในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก หอมหัวใหญ่ก็เป็นสินค้าเกษตรส่งออกของประเทศไทยที่สำคัญมากอีกชนิดหนึ่ง โดยในปี 2541 ได้มีการส่งออกหอมหัวใหญ่ในรูปแบบหอมหัวใหญ่สดหรือแช่เย็นและผลิตภัณฑ์หอมหัวใหญ่แปรรูปในปริมาณสูงถึง 5,116 ตัน คิดเป็นมูลค่า 102.76 ล้านบาท เทียบกับปี 2540 ที่ส่งออกได้ 4,160 ตัน คิดเป็นมูลค่า 52.98 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าส่งออกที่เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 22.98 และ 93.96 ตามลำดับ ตลาดส่งออกของไทยที่สำคัญคือประเทศญี่ปุ่น ซึ่งนำเข้าจากประเทศไทยประมาณร้อยละ 85 ของการส่งออกทั้งหมด และการส่งออกหอมหัวใหญ่ในปี 2542 พบว่านอกจากญี่ปุ่นซึ่งเป็นผู้ซื้อรายใหญ่แล้ว ยังมีประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์และอีกหลายประเทศใกล้เคียงที่หันมามีนำเข้าหอมหัวใหญ่จากประเทศไทยอีกด้วย โดยแหล่งปลูกหอมหัวใหญ่ที่สำคัญของประเทศไทย คือ จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดกาญจนบุรี (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2542 : 13-14) แต่หอมหัวใหญ่เป็นพืชที่ไม่มีศักยภาพด้านการผลิต เนื่องจากไม่สามารถกระจายการผลิตได้สม่ำเสมอ ทำให้เกิดปัญหาผลผลิตล้นตลาดและบางส่วนต้องเน่าเสียเนื่องจากไม่สามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน โดยเฉพาะในช่วงปี 2542 ที่ผ่านมา คือ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เดือนเมษายน คุณภาพของหอมหัวใหญ่ไม่ได้มาตรฐานและต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นที่ใกล้เคียง ทำให้มีปัญหาค่าการลักลอบนำเข้าตามชายแดนของประเทศ โดยเฉพาะบริเวณชายแดนไทย-มาเลเซีย ดังนั้นรัฐบาลจึงได้มีนโยบายที่จะทำการพัฒนาการผลิตหอมหัวใหญ่ให้ได้คุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาด สนับสนุนสินเชื่อและลดต้นทุนการผลิตโดยการจัดหาปัจจัยการผลิตราคาถูกให้กับเกษตรกร (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่, 2542 : 21) นอกจากนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดเขตควบคุมพื้นที่การผลิตในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีการส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ได้รวมกันในรูปแบบสหกรณ์และได้กำหนดให้เกษตรกรจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ตามประกาศของคณะกรรมการ

นโยบายแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์เพื่อวางแผนควบคุมการผลิตให้มีคุณภาพและมีปริมาณผลผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและเป็นหลักประกันว่าสมาชิกของสหกรณ์จะขายหอมหัวใหญ่ได้ในราคาที่เหมาะสมและมีตลาดรองรับ (กองวิชาการ กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2536 : 1-2) ดังนั้นเกษตรกรจึงได้มีการรวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ขึ้นหลายแห่ง โดยเฉพาะในจังหวัดเชียงใหม่ได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ขึ้นแล้ว 4 แห่ง คือ สหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่สันป่าตอง จำกัด, สหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัด, สหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม่วาง จำกัดและสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่พร้าว จำกัด (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่, 2542 : 21)

จังหวัดเชียงใหม่เป็นแหล่งผลิตหอมหัวใหญ่รายใหญ่ที่สุดของภาคเหนือและของประเทศ คือมีพื้นที่ปลูกในปีเพาะปลูก 2542/2543 จำนวน 18,160 ไร่และมีผลผลิตรวม 59,928 ตัน(สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2543 : 54) โดยมีเขตเพาะปลูกที่สำคัญในพื้นที่อำเภอฝางซึ่งได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัดขึ้น ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 3,230 คนและมีพื้นที่เพาะปลูกหอมหัวใหญ่ 9,922 ไร่ ผลิตหอมหัวใหญ่ได้ 40,000 ตัน ส่วนในพื้นที่อำเภอแม่วาง ได้จัดตั้งสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม่วาง จำกัดขึ้น ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 1,309 คนและมีพื้นที่เพาะปลูกหอมหัวใหญ่ 2,502 ไร่ สามารถผลิตหอมหัวใหญ่ได้ 8,756 ตัน (สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่, 2542 : 27) เมื่อพิจารณาถึงศักยภาพในการผลิตหอมหัวใหญ่ของจังหวัดเชียงใหม่แล้ว สหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัด นับว่ามีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมการปลูกและผลิตหอมหัวใหญ่ของจังหวัดเชียงใหม่อย่างมาก เนื่องจากเป็นสหกรณ์ที่มีสมาชิกมากที่สุด มีพื้นที่ปลูกหอมหัวใหญ่มากที่สุดและสามารถผลิตหอมหัวใหญ่ได้มากที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ จึงเป็นแหล่งผลิตที่มีส่วนในการส่งเสริมการผลิตที่สำคัญ ส่วนสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม่วาง จำกัดนั้น เป็นสหกรณ์ที่เพิ่งเริ่มจัดตั้งและดำเนินงานได้เพียง 5 - 6 ปี แต่มีนโยบายและผลการดำเนินงานที่ดี มีผลกำไรจากการดำเนินการและมีจำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ คาดว่าจะมีการขยายตัวและเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วต่อไป ทั้งนี้เพราะในอำเภอแม่วางเกษตรกรนิยมปลูกหอมหัวใหญ่กันเป็นจำนวนมาก อำเภอแม่วางจึงมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นแหล่งผลิตหอมหัวใหญ่ที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ในอนาคต ดังนั้นสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัดและสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม่วาง จำกัด จึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมการปลูกและผลิตหอมหัวใหญ่ของจังหวัดเชียงใหม่และของประเทศ เพื่อให้ได้คุณภาพตามความต้องการของตลาดและช่วยแก้ไขปัญหาของเกษตรกรตามนโยบายของรัฐบาล

อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม้จะมีหลักการและนโยบายที่มุ่งจะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของเกษตรกร แต่จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาก็ยังพบว่า การดำเนินงาน

ส่งเสริมการปลูกและผลิตหอมหัวใหญ่ของสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ยังมีความไม่ชัดเจนในการดำเนินงานเพื่อจะตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก ทั้งในด้านการส่งเสริมการปลูกและผลิตด้านการตลาด ด้านการเงินและด้านการให้การศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้ การศึกษาถึงการดำเนินงานของสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ ระหว่างสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ที่มีจำนวนสมาชิก พื้นที่ปลูกและผลผลิตมากที่สุด กับสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม่วาง จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ที่มีขนาดเล็ก เพิ่งเริ่มจัดตั้งและดำเนินการ จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาการปลูกและผลิตหอมหัวใหญ่ของจังหวัดเชียงใหม่ ผลของการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายและรูปแบบการดำเนินงานที่เหมาะสมของสหกรณ์ทั้งสองแห่ง รวมถึงการแก้ไขข้อบกพร่องที่ได้พบจากการดำเนินงาน นอกจากนี้ การศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์จะช่วยให้มีแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาวต่อไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานของสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัดและสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม่วาง จำกัด ในการตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกด้านการส่งเสริมการปลูกและผลิตหอมหัวใหญ่ ด้านการตลาด ด้านการเงินและด้านการให้การศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัด และสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม่วาง จำกัด
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัด และสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม่วาง จำกัด ในการส่งเสริมการปลูกและผลิตหอมหัวใหญ่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของเกษตรกรผู้ปลูกและผลิตหอมหัวใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ และเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการผลิตและการตลาดหอมหัวใหญ่ในอนาคต

ขอบเขตและวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้จะทำการศึกษาเฉพาะสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัดและสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม่วาง จำกัด ในจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 171 คน จากประชากรสมาชิกสหกรณ์ทั้งสิ้น 4,539 คน โดยวิธีการคำนวณทางสถิติจากสูตรของ Taro Yamane (1970 : 580-581) แล้วจึงคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละสหกรณ์โดยใช้สูตรของ Nagtalon (นำชัย, 2529 : 54-55) ได้กลุ่มตัวอย่างจากสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัด จำนวน 122 คนจากสมาชิก 3,230 คน และกลุ่มตัวอย่างจากสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม่วาง จำกัด จำนวน 49 คนจากสมาชิก 1,309 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพื่อนำผลการสัมภาษณ์ไปศึกษาและวิเคราะห์ผล

สมมุติฐานในการวิจัย

การดำเนินงานของสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัดและการดำเนินงานของสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม่วาง จำกัด ตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

นิยามศัพท์ในการวิจัย

นิยามศัพท์ที่ใช้ในครั้งนี้เป็นศัพท์ที่ใช้เฉพาะการวิจัย เพื่อทำการค้นคว้าสำหรับการวิจัยเรื่องนี้เท่านั้น มิได้มีความหมายครอบคลุมไปถึงเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องหรือมีลักษณะคล้ายคลึงกับการวิจัยครั้งนี้

สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่สมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีการดำเนินงานที่แตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่นและลักษณะการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพื่อช่วย

ให้สมาชิกดำเนินการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันจะทำให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิก ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ในที่นี้หมายถึง สหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัดและสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม่วาง จำกัด

การดำเนินงานของสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ หมายถึง กิจกรรมของสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการปลูกและผลิตหอมหัวใหญ่ ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการเงิน ด้านการตลาด ด้านการส่งเสริมการปลูกและผลิตหอมหัวใหญ่ และด้านการให้การศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้

สมาชิกสหกรณ์ หมายถึง เกษตรกรที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ฝาง จำกัด และสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่แม่วาง จำกัด ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่สหกรณ์กำหนด

ลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ของสมาชิกทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก ประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพสมรส การศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน แรงงานในภาคเกษตร พื้นที่ทำการเกษตร ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพการอยู่เป็น โสด สมรส ม่ายและหย่าร้างของผู้ให้ข้อมูล ระดับการศึกษา หมายถึง คุณวุฒิทางการศึกษาชั้นสูงสุดของสมาชิกที่ได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียนทั้งของรัฐบาลและเอกชน

ลักษณะการถือครองพื้นที่ทำการเกษตร หมายถึง ลักษณะการถือครองพื้นที่ทำการเกษตรของสมาชิก ได้แก่ เป็นที่ของตนเองทั้งหมดเช่าทั้งหมด เข้าทำประโยชน์โดยไม่ต้องเช่าและการถือครองหลายลักษณะรวมกัน

ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก หมายถึง ระยะเวลานับเป็นจำนวนปีที่สมาชิกสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่

แรงงานในภาคเกษตร หมายถึง จำนวนคนในครอบครัวของผู้ที่สามารถปฏิบัติงานในการทำการเกษตรได้

การดำเนินงานในระดับน้อย หมายถึง ระดับการดำเนินงานของสหกรณ์ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล โดยวิธีคำนวณตามสูตรน้ำหนักค่าเฉลี่ย (Weight Mean Score) ได้คะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.00-1.66

การดำเนินงานในระดับปานกลาง หมายถึง ระดับการดำเนินงานของสหกรณ์ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลโดยวิธีคำนวณตามสูตรน้ำหนักค่าเฉลี่ย (Weight Mean Score) ได้คะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.67-2.33

การดำเนินงานในระดับมาก หมายถึง ระดับการดำเนินงานของสหกรณ์ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลโดยวิธีคำนวณตามสูตรน้ำหนักค่าเฉลี่ย (Weight Mean Score) ได้คะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.34-3.00

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University